

Nota informativă
la proiectul Regulamentului privind modul de monitorizare
a programelor de conformitate

Proiectul Regulamentului privind modul de monitorizare a programelor de conformitate a fost elaborat în temeiul art. 7 alin. (1) lit. r) din Legea cu privire la energie electrică nr. 107 din 27.05.2016 și art. 7 alin. (1) lit. s) din Legea cu privire la gazele naturale nr.108 din 27.05.2016.

Prin proiectul dat se propune aprobarea unei reglementări care ar reprezenta o detaliere a principiilor și procedurilor stabilite în legile sectoriale în partea ce ține de privind modul de monitorizare a programelor de conformitate.

Regulamentul transpune în practică prevederile art. 41 al Legii cu privire la energia electrică nr. 107 din 27.05.2016 și art. 34; 45 ale Legii cu privire la gazele naturale nr. 108 din 27.05.2016 care obligă operatorii sistemului de transport și distribuție a gazelor naturale, operatorii depozitelor de stocare a gazelor naturale și operatorii sistemului de distribuție a energiei electrice să elaboreze și să prezinte Agenției pentru aprobare: Programul de conformitate; proiectul contractului cu persoana fizică sau juridică, denumit agent de conformitate, care va monitoriza acest program. Programul de conformitate reprezintă un document elaborat de către operatori care conține un set de măsuri menite să garanteze excluderea de compartiment și/sau de practici discriminatorii în relațiile cu utilizatorii de sistem, precum și obligațiile specifice impuse angajaților pentru realizarea obiectivului de independență.

O mare parte a prevederilor reprezintă răspunsul reglementatorului la multitudinea de interpretări apărute în procesul punerii în aplicare a procedurilor stabilite în legile sectoriale în partea ce ține de aprobarea programelor de conformitate și agenților ce urmează să monitorizeze aceste programe, modalitatea de lucru a agenților și forma de raportare a acestora. De exemplu: pe parcursul anului 2016, ANRE a aprobat 15 persoane în calitate de agent de conformitate la mai mulți operatori de sistem. În fiecare caz separat operatorul a depus cererea de aprobare în mod diferit, având anexate diferite documente care în viziunea operatorului confirmau competența profesională a candidatului. Totodată, apăreau interpretări diferite a criteriului de capacitate profesională a candidatului.

Prin Regulament vor fi stabilite regulile unice aplicabile procesului de monitorizare a programelor de conformitate precum:

1)Elaborarea de operatori a unui program de conformitate prin care aceștia urmează să:

- a) organizeze un sistem de conducere care să asigure posibilitatea luării deciziilor în mod independent;
- b) asigure accesul nediscriminatoriu la sistemul de transport și de distribuție a gazelor naturale, depozitelor de stocare a gazelor naturale, la sistemul de distribuție a energiei electrice, pentru toți solicitanții, furnizorii și/sau consumatorii;
- c) asigure transparența și nediscriminarea la furnizarea informațiilor tehnice și comerciale utilizatorilor sistemelor de transport și de distribuție a gazelor naturale, depozitelor de stocare a gazelor naturale și sistemului de distribuție a energiei electrice.
- d) asigure păstrarea confidențialității informațiilor comerciale cunoscute operatorului în procesul desfășurării activității sale;
- e) întreprindă toate măsurile pentru prevenirea divulgării informațiilor privind propria activitate, care pot fi avantajoase din punct de vedere comercial;

f) interzică difuzarea unor informații eronate în procesul de comunicare și publicitate, inclusiv prin utilizarea unor elemente de identificare comercială precum: denumirea, sigla/logoul, emblema de firmă, pagina de internet, etc., care ar crea confuzii în desfășurarea activității licențiate a operatorului.

2) Asigurarea executării programului de conformitate prin:

- reguli de conduită ce trebuie respectate de angajați, cu privire la garantarea practicilor nediscriminatorii și realizarea obiectivului de independență;
- sancțiuni care se impun angajaților pentru nerespectarea regulilor de conduită;
- informații care trebuie considerate confidențiale și/sau sensibile comercial;
- reguli impuse angajaților în relația cu utilizatorii și potențialii utilizatori, privind excluderea oricăror referiri la activitatea furnizorului operatorului economic integrat pe verticală;
- instruirea noilor angajați cu privire la regulile de conduită și informarea periodică a angajaților cu privire la măsurile din programul de conformitate și la îndeplinirea acestora;
- obligații privind furnizarea de date, informații necesare agentului de conformitate în activitatea de monitorizare a programului de conformitate.

3) Modalitatea de monitorizare a executării de către operatori a programului de conformitate prin intermediul agentului de conformitate.

4) Condițiile ce urmează a fi întrunite de către persoana propusă să exercite funcțiile agentului de conformitate.

5) Procedura de depunere și aprobare a candidaturii agentului de conformitate.

6) Funcțiile, obligațiile și drepturile agentului de conformitate.

7) Modalitatea de raportare a agentului de conformitate către ANRE.

Aspectul financiar: Implementarea proiectului nu va necesita cheltuieli suplimentare.

Aspectul normativ: Elaborarea acestui proiect de regulament derivă expres din legile energetice sectoriale. Totodată, în corespundere cu angajamentele internaționale ale Republicii Moldova asumate în cadrul Comunității Energetice, prin Legile 107 și 108 au fost transpuse prevederile art. 26 alin. (2) lit. d) al Directivei CE 2009/72 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și art. 21, art. 26 alin. (2) lit. d) al Directivei CE 2009/73/CE privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale, care stabilesc principiile de separare a proprietății operatorilor de sistem și care consfințesc independența juridică, organizatorică și managerială a acestor întreprinderi.

În contextul celor enunțate, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică propune spre aprobare proiectul Regulamentului privind modul de monitorizare a programelor de conformitate.